

Yhteispeli

Tiivistelmä toimintatavoista
Toimintaideoiden koonti

Mitä esitelmä sisältää?

- Esitelmään on tiivistetty Yhteispelin keskeisiä toimintatapoja
- Esitelmä sisältää tiivistelmät Yhteispelin toimintatavoista: teen itse, teemme yhdessä, työyhteisökokous, pikkukurssit ja vanhempainilta.
- Jokaisen toimintatavan esittelyn jälkeen on koottu ideoita toimintatapojen käytännön toteutukseen

Työyhteisökokous

- Työyhteisökokous on opetushenkilöstökokouksen malli, joka antaa rakenteen vuorovaikutteiselle ja selkeälle kokoukselle. Työyhteisökokouksia suositellaan pidettäväksi vähintään kolmen viikon välein.
- Työyhteisökokouksen tavoitteena on vahvistaa työyhteisöön tutustumista ja kuulumista, yhteisistä asioista keskustelua ja päättämistä ja kaikkien mahdollisuuksia vaikuttaa yhteisiin asioihin. Kaikkia osallistava kokouskäytäntö sitouttaa yhteiseen toimintaan ja tuo kokemuksen siitä, että vastuu yhteisistä asioista jaetaan.
- Kokouksissa opettajat voivat jakaa ideoita ja kertoa oman luokan toimintatavoista. Rehtori pysyy ajan tasalla siitä, mitä työyhteisössä ajatellaan asioista.
- Kokous koostuu työntekijän puheenvuorosta, jolloin työyhteisön jäsenten työtä tehdään tutuksi toisille ja jaetaan ideoita, työyhteisökeskustelusta, jolloin tuodaan esille eri näkemyksiä sekä niiden perusteluita ja rehtorin puheenvuorosta, jolloin hän voi tuoda esiin tärkeitä asioita.

Työyhteisökokouksen keskustelunaiheita

- Teemapäivät
- Monialaiset viikot
- Valinnaisaineet
- Ohjelmien käyttöönotto, käyttövinkkejä
- Vastuunjako
- Järjestyssäännöt
- Välkkäkäytänteet
- Ulkoluokkakäytänteet
- Haastavasti käyttäytyvien kohtaaminen ja niihin toimintamalleja
- Työyhteisön pelisäännöt
- Työssä jaksamisen tukeminen
- Positiivisen ajatusmaailman tukeminen
- Tasapaino esim. opehuoneessa paineiden purkamisen ja positiivisen fiiliksen välillä.
- Työrauhaongelmiin puuttuminen
- Aikuisten tasolla yhteiset ja samat odotukset
- Ruokailukeskustelu
- Kodin ja koulun yhteistyö

- Koulun yhteinen linja
- Wilman käyttö
- Tiimityö
- Lukuvuoden juhlat
- Virkistys-/tyhytoiminta
- Ys-ajan käyttö
- Veso aiheet
- Yhteiset arvot: Millainen koulu haluamme olla?
- Tunne -ja vuorovaikutustaitojen opettaminen
- Miten rohkaistaan ihmisiä osallistumaan yhteisten asioiden hoitoon ja päätöksentekoon?
- Miten ohjaajaresurssia jaetaan?
- Oppilaiden osallistaminen välituntiaktiviteettien ideointiin ja toteutukseen
- Mistä asioista meidän pitäisi koulullamme keskustella?
- Keinoja toisen työn arvostamiseen
- Miten tuoda rakentavasti eriävä mielipide esiin?
- Ideoita uuden toimintakulttuurin kehittämiseen. Mistä asioista lähdemme yhdessä keskustelemaan?
- Yhteisen lauantaikoulupäivän suunnittelu
- Kohtaamisen vahvistaminen arjessa

Pikkukurssit

- Pikkukurssit ovat koulun kasvattajien toisilleen pitämiä kursseja koulun kasvatusta ja opetustyöhön liittyvistä aiheista. Pikkukurssi voi olla luento, työtavan esittely, jonkin käytännön konkreettinen harjoittelu tai koulutuksen tai kirjan referointi.
- Kurssit järjestetään ys-ajalla ja niitä voi järjestää useamman samanaikaisesti, riippuen työyhteisön koosta. Osallistujat voivat valita kurssitarjottimen useammasta vaihtoehdosta itselleen sopivimman vaihtoehdon.
- Sopiva pikkukurssin kesto on 1-1½ tuntia. Pikkukursseja suositellaan pidettäväksi 1-2 kertaa lukuvuodessa.
- Tavoitteena pikkukursseilla on vahvistaa työyhteisöä, jossa jaetaan ammatillista tietoa ja taitoa, iloitaan omasta ja yhteisestä osaamisesta ja helpotetaan uusien asioiden käyttöönottamista.
- Aiheita pikkukursseille voivat olla esimerkiksi oppiaineisiin liittyvät teemat kuten opetuksen elävöittäminen, bändipajat tai käsityövälineiden huolto tai opettajan työn erityistaitoihin liittyvät teemat kuten animaatioiden tekeminen.

Pikkukurssien aiheita

- Ohjelmien ja sovellusten käyttö (esim. etäkouluun liittyen)
- Teknisten laitteiden käyttö
- Musiikin käyttö
- Minecraft- kouluversio
- Huumori opetuksessa
- Liikunnan lisääminen koulupäivään
- Käsitöihin tai liikuntaan liittyviä erityisosaamisia
- Koulutuksen antia
- Kuvisvinkit
- 3d-tulostus
- Dragon box
- Ukulele tms. koulusoitin
- Yhteispelityötavat (esim. juttutuokiot)
- Positiivisen palautteen antaminen (huomaa hyvä)
- Kehollisuuden käyttö kielten opetuksessa
- Työrauhan rakentaminen luokassa
- Retkeily
- Liikuntatuntien rikastaminen
- Tiimiopettajuuden työvälineitä
- Wilman käyttö

- Nepsy-tuki
- Kahoot/ Quizlet kielten opetuksessa
- Miniverso
- Draaman käyttö opetuksessa
- Rentoutuskoulutus
- Ulos oppimaan: lautapeliin soveltaminen ulos, eri oppiainesiin vinkkejä ulos
- Animaation teko
- Toiminnallinen opetus
- Luova kirjoittaminen
- Apukeinoja
- Erityislasten huomioiminen luokassa
- Arkojen oppilaiden rohkaisu
- Portfolion käyttö opetuksessa
- Musiikin säveltäminen
- Opetuksessa hyödynnettäviin käyttökelpoisiin nettisivustoihin ja sovelluksiin tutustuminen
- Kehollisuus opetuksessa
- Ajanhallinnan vinkkejä
- Vuosisuunnittelun jäsentämisen keinoja
- Opetusvideoiden tekeminen / äänittäminen
- Keinoja keskittymisen kehittämiseen

- Haastavan oppilaan kohtaaminen
- Ohjelmoinnin alkeet
- Kirjavinkkaus
- Lasten liikuttaminen arjessa
- Toimintaohjeiden pilkkominen
- Turvataitokasvatus
- Tarinallisuus opetuksessa
- Luokan käytänteiden jakaminen
- Työstä irtautumisen keinot
- Vinkkejä työssä jaksamiseen
- Stressinhallinta
- Kokkailut ja leivonta oppilaiden kanssa
- Palvelumuotoilu koulussa
- Yrittäjyyskasvatus
- Välituntileikit
- Mindfulness
- Taideterapia
- Arjen ympäristökasvatus

Teemme yhdessä

- Yhdessä työskentelyn malli, jolla tietoisesti harjoitellaan yhteistyötä. Harjoittelua voi toteuttaa pareittain tai 3-4 oppilaan ryhmissä kaksi kertaa viikossa.
- Teemme yhdessä-tuokion tavoitteina on vahvistaa vuorovaikutustaitoja kuten kuuntelemista ja neuvottelua, kehittää vastuunottamista ja ongelmanratkaisutaitoa ja vahvistaa luokkaympäristöä tuoden kaikkien oppilaiden ajatuksia ja vahvuuksia esiin. Työskentelyvaiheessa oppilaita rohkaistaan kertomaan ajatuksia, keskustelemaan niistä, tekemään päätöksiä sekä jakamaan ja toteuttamaan työtehtävät.
- Yhdessä työskentely on jaettu neljään vaiheeseen, joista muodostuu jatkumo. Vaiheita voi harjoitella yksi kerrallaan ja kehittää niitä pikku hiljaa kokonaisuudeksi. Opettaja ohjaa pareja tai ryhmiä tarvittaessa, mutta tarkoituksena on antaa ryhmille mahdollisuus selvittää ongelmia itsenäisesti.

Millaisissa sisällöissä ja miten teemme yhdessä-työskentelyä voidaan käyttää

- Luokkavälkän ideoita, välituntitoiminnan ideoita
- Kummeille ideoita
- Luokan sääntöjä, luokan käytänteet (mitä säilytetään, mitä muutetaan)
- Jaksojen alotus ja lopetus
- Paritarinat
- Viikonlopusta kertominen
- Ideoita Teemme itse -tuokioon tai Luokkapiiriin
- Luokkapalkintojen ehdottaminen
- Retkien suunnittelu
- Kertaamisessa esim. tehdään lista käydyissä asioista ensin itse ja jaetaan sitten ryhmässä
- Esitelmän suunnittelemisen esim. ryhmätyönä, ensin mietitään kuka tekee mitäkin ja sitten voidaan jakaa yksilötehtäviä

- Säännöt välitunnille
- Ympän projektit
- Esitykset
- Opetustuokiot
- Opiskelutekniikat (esim. kielissä)
- Lautapelin suunnittelu
- Läksyn tarkastus
- Tiedon kerääminen jostakin aiheesta
- Luokkaretken tai leirikoulun ideointi
- Kuvistyön suunnittelu
- Palautteen antaminen toisen työstä
- Mielenpitojen kerääminen

Teen itse

- 10-40 minuutin mittainen itsenäisen työskentelyn toimintatapa, jolloin lapset työskentelevät keskittyen omaan työhönsä ottamatta kontaktia luokkakavereihin.
- Lapsi saa itse valita tarjolla olevista tehtävistä itseään motivoivan vaihtoehdon ja saa edetä omaa tahtiaan. Oikein tekemisen tai valmiiksi saamisen velvoitetta ei ole.
- Opettaja ohjaa itsenäisen työskentelyn aloittamiseen. Tuokio lopetetaan yhtä aikaa ja työskentelystä keskustellaan yhteisesti. Myönteistä palautetta annetaan oppilaiden toimiessa tavoitteiden mukaisesti.
- Tuokiolla pyritään vahvistamaan vastuunottamisen ja ongelmanratkaisun taitoja, tavoitteiden asettamista, omien tunteiden tunnistamista ja säätelyä sekä omiin kykyihin luottamista. Samalla vahvistetaan luokkaympäristöä, jossa pystytään pitkäjänteiseen ja määrätietoiseen työskentelyyn sekä siedetään turhautumista ja muita epämiellyttäviä tunteita liittyen työntekoon.

Vinkkejä teen itse-tuokiolle lukemiseen, käsillä tekemiseen ja kynä-paperitehtäviin

- Lehestä leikaten (esim. sanaluokan sanoja tai unelmakartta)
- Vapaa askartelu
- Pisteestä pisteeseen yhdistäminen
- Pahvi ja askartelutikut
- Kortin teko
- Pienoismalli
- Kasvien värittämistä
- Ongelmatehtäviä
- Englanninkieliset ristikot
- Käsiala
- Kirjoitusaiheita: minikirjoitustehtäviä
- Lasten uutiset, Koululainen -lehtiä
- Lisätiedon etsiminen (nettilinkki)
- Tangram
- Matikkakunkku
- Aihe esim. vitsit: piirrä, lue, kirjoita, ...

- Voisi laittaa lapsille idealaatikon tai Teemme yhdessä -tuokiossa ideoiden keksiminen
- Tarinoitten kirjoittaminen
- Kavereitten tarinoiden lukeminen
- Yläkoulussa myös esim. oppikirjan lukemista
- Sanakorttien askartelu toisella puolella suomeksi, toisella esim. eng tai ruotsi
- Palapelit
- Pulpettikirja/luokkakirja/tietokirjat/sarjakuvat/lehdet
- Muovailu
- Askartelu
- Ompelu/virkkaus
- Rakentelu
- Helmityöt
- Origamit
- Maalaaminen
- Tarinavihko
- Pulpettivihko
- Värityskuvat
- Kokeisiin harjoittelu eri tavoin esim. lue, monisteet, kuvasanasto englannin sanoista
- Pujottelu
- Äänikirja

Vanhempainilta

- Vanhempainilloilla luodaan vuorovaikutuksellista keskustelukulttuuria. Vanhempainillat antavat opettajalle ja huoltajille mahdollisuuden tutustua ryhmänä ja keskustella yhteisistä asioista.
- Vanhempainillassa pääpaino on vuorovaikutuksella. Suuntaa antava rakenne vanhempainillalle on tervetulleiksi toivottaminen, tutustuminen, yhteinen keskustelu ja opettajan puheenvuoro. Illan aloittamiseen ja tervehtimiseen voi käyttää esimerkiksi Luokkapiirin keinoja.
- Tutustumisvaiheessa vanhemmat kertovat itsestään. Opettaja voi kertoa omasta työhistoriastaan, harrastuksistaan tai luokan arjesta ja vastata vanhempien kysymyksiin, esitellä luokan käytäntöjä tai kertoa mitä luokan kanssa on tehty viimeaikoina. Opettaja voi kertoa tulevasta yhteydenpidosta ja missä asioissa ja miten opettajaan voi olla yhteydessä.
- Tärkeät asiat tiedotetaan kaikille vanhemmille jaettavassa luokkatiedotteessa. Näin vanhempainillasta jää enemmän aikaa vuorovaikutukselle ja keskustelulle eikä aikaa kulu tiedottamiseen.

Vuorovaikutteisen vanhempainillan keskusteluaiheita

- Mitä teillä tykätään pelata? Pelien ikäraajat,
- Some-käyttämisen säännöt: kellonajat, yhteydenotot kännykän käyttö, muu ruutuaika
- Vanhempien toiveita yhteistyöstä
- Läksyjen tekemisen ja kokeisiin lukemisen tukeminen
- Piirissä istuminen tai koulun ulkopuolella tapaaminen esim. puistossa tai nuotiolla
- Oppilailta lähtenyt idea, oppilailta kerännyt asioita, mitä he haluaisivat vanhempien tietävän
- Ikäkauteen liittyviä asioita
- Vanhemmat ja lapset sekoitetaan ryhmiin (ei oma vanhempi ja lapsi) ja tehdään toiminnallisia tehtäviä
- Päihteet
- Nukkumaanmeno aika
- Mitä nykykoulu on? Huoltajilla on usein omaan kokemukseen pohjautuva kokemus

- Uuden koulun alkaessa (esim. 7-luokka) millaisia asioita lapset ovat kertoneet kotona
- Koulun / luokan uudet säännöt
- Mitä on hyvä tiedotus
- Miten tuen vanhempana luokan hyvää ilmapiiriä/yhteishenkeä
- Lasten kaverisuhteiden tukeminen
- Toiveet ja odotukset koulun suhteen
- Huolenaiheet koulunkäyntiin tai kaverisuhteisiin liittyen
- Toimiva yhteistyö kodin ja koulun välillä
- Yhteiset säännöt
- Oppilaat pohtivat etukäteen vastauksia seuraaviin kysymyksiin: Kotona on mukavaa, kun... Vanhemmilta toivoisin... Kun minulla on huono päivä... Vapaa-ajalla minä... Olisi kivaa, jos kotona joskus... ->käytetään keskustelun pohjana vanhempainillassa
- Vanhemmuuden tukeminen/ Yhteisöllinen kasvattaminen

Yhteispeli

Tiivistelmien pohjana on käytetty julkaisua:
**Yhteispeli koulussa - opas hyvinvoinnin ja
vuorovaikutuksen vahvistamiseen**
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/129900/URN_ISBN_978-952-302-586-8.pdf?sequence=1

Lisätietoa Yhteispeli -koulutuksesta:
<https://koju.nmi.fi/yhteispeli-koulutukset/>

